

Klassificering och märkning Tillsynskampanj 2009

En rapport från Miljöförvaltningen
Plan och Miljö, mars 2010

Sammanfattning

Miljöförvaltningen i Stockholm har under november och december 2009 genomfört en tillsynskampanj riktad till detaljister som säljer kemiska produkter. Tillsynskampanjen är en del i ett tillsynsprojekt som Kemikalieinspektionen genomfört under hösten 2009. Liknande tillsyn har samtidigt genomförts i 147 kommuner och resultaten har rapporterats in till Kemikalieinspektionen. Detta för att få enhetliga bedömningar och för att få ett bra underlag för fortsatt tillsyn hos tillverkare och importörer. I Stockholm besöktes 40 butiker.

Den som använder en kemisk produkt har ett stort ansvar för att produkten hanteras på ett sådant sätt att den inte orsakar skador på hälsa eller miljö. För att användaren skall kunna ta det ansvaret måste det framgå vilka produktens inneboende risker är. Den kunskapen ska användaren bland annat kunna hämta från överlåtelsemärkningen. Därför är det viktigt att märkningen har utförts på ett korrekt och standardiserat sätt som lätt kan tolkas av användaren. Märkningen kan då leda till ett bättre produktval och en säkrare hantering. Genom att bedriva tillsyn i detaljistledet kan brister i informationen om kemiska produkter upptäckas.

I Stockholms stad besöktes ett urval av butiker inom kategorierna; färghandlare, byggvaruhus, hobbybutiker och bensinstationer.

Brister konstaterades hos 23 av de 40 inspekterade butikerna. De flesta fick flera anmärkningar. Den vanligast förekommande bristen var avsaknad av kännbar varningsmärkning. Sedan föregående kampanjer har det skett en förbättring framför allt vad gäller förpackningar som ska ha barnskyddande förslutningar. Av de 23 butiker som fick anmärkningar har 16 butiker också fått underrättelse om miljöstraffavgift. Tillsynskampanjen har inte avslutats vad gäller miljöstraffavgifter och åtalansmälningar.

Miljöförvaltningens uppfattning är att kunskapen och förståelsen hos handlarna har ökat något, framförallt märktes detta i de butiker som tidigare besökts. Reglerna är dock svårtolkade och trots att kunskapen finns, är det lätt att någon produkt ändå ”slinker” igenom. Många butiker hade inför förvaltningens besök gått igenom sitt sortiment och plockat bort felaktigt märkta produkter. De kontaktade också sina leverantörer både innan besöket och efter att de fått anmärkningar.

Svåröverskådliga regler gör att butikerna i praktiken måste kunna lita på att produkterna är korrekt märkta vid leverans. Ur resurssynpunkt är det därför effektivast att satsa på tillsynen i leverantörsledet. Svårtolkade regler är också en orsak till att produkter övermärks.

En sänkning av miljöstraffavgiftens storlek har gjorts, men många handlare upplever det fortfarande som orättvist att de får ta samma kostnad som en leverantör. En differentiering av miljöstraffavgifterna med avseende på var i hanteringsledet bristen uppmärksammas bör göras.

Vi fick en bra tillsynsvägledning från Kemikalieinspektionen både vad gäller material och med bedömningar. Det bidrar till att man får en rättvisare behandling av verksamhetsutövarna. Att tillsynskampanjen genomfördes som en del i ett större tillsynsprojekt gjorde också att vi möttes av en något större förståelse för vår tillsyn.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BAKGRUND	4
KAMPANJENS SYFTE	4
KAMPANJENS GENOMFÖRANDE.....	5
RESULTAT	6
DISKUSSION	7
SLUTSATSER.....	9
LISTA ÖVER BESÖKTA FÖRETAG.....	10
LISTA ÖVER ANMÄRKNINGAR SOM KAN RESULTERA I MILJÖSANKTIONSavgift.....	11

Bilaga 1. Information till butiker som säljer kemiska produkter.

Bilaga 2. Checklistor

Bilaga 3. Tillsynsprotokoll, exempel

Bilaga 4. Miljösanktionsavgift, exempel

Bakgrund

Miljöförvaltningen i Stockholm har under november och december 2009 genomfört en tillsynskampanj riktad till detaljister som säljer kemiska produkter. Kampanjen är en del i ett tillsynsprojekt, med 147 deltagande kommuner, som Kemikalieinspektionen (KemI) genomfört under hösten 2009. I Stockholm besöktes 40 butiker.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är lokal tillsynsmyndighet och har i detaljistledet ett delat tillsynsansvar med Kemikalieinspektionen. Tillsynen i detaljistled riktar sig mot dem som erbjuder och säljer kemiska produkter. Kemikalieinspektionen har i praktiken tagit huvudansvaret för tillsynen över tillverkare och importörer. Den lagstiftning som ligger till grund för tillsynen finns i miljöbalkens 14 kapitel med tillhörande förordningar och föreskrifter. Märknings- och klassificeringsbestämmelserna är gemensamma inom EU. Straffbestämmelser respektive miljöstraffavgifter finns i miljöbalkens 29 och 30 kapitel.

Den 20 januari 2009 trädde en ny förordning om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP) i kraft. Under en övergångsperiod fram till 2015 kommer KemI:s föreskrifter om klassificering och märkning (KIFS 2005:7) och den nya förordningen att gälla parallellt. Vid inspektionerna informerades butikerna om de nya märkningsreglerna.

Tidigare, år 2002-2003, har miljöförvaltningen genomfört en tillsynskampanj där drygt 100 detaljister besöktes. År 2006 inspekterades dagligvaruhandeln, då kontrollerades främst barnskyddande förslutningar.

Vid överlåtelse av kemiska produkter gäller ett antal regler. Beroende på klassificeringen av den hälso- och miljöfarliga produkt som överläts tillämpas särskilda regler om

- märkning med farosymbol och farobeteckning
- kännbar (taktil) varningsmärkning
- barnskyddande förslutning
- tillstånd att överlåta särskilt farliga produkter
- förvaring
- säkerhetsdatablad

Kampanjens syfte

I samhället finns ett stort antal kemiska produkter i omlopp. För att det ska bli möjligt att nå regeringens mål och riksdagens beslut om en Giftfri miljö inom en generation, dvs. till år 2020, är det nödvändigt att fasa ut de allra farligaste ämnena och minska riskerna med andra ämnen.

Den som använder en kemisk produkt har ett stort ansvar för att produkten hanteras på ett sådant sätt att den inte orsakar skador på hälsa eller miljö. För att användaren skall kunna ta det ansvaret måste det framgå vilka produktens inneboende risker är. Den kunskapen ska användaren bland annat kunna hämta från överlåtelsemärkningen. Därför är det viktigt att märkningen har utförts på ett korrekt och standardiserat sätt som är lätt att tolka av användaren. Märkningen kan då leda till ett bättre produktval och en säkrare hantering. Genom att bedriva tillsyn i detaljistledet kan brister i informationen om kemiska produkter upptäckas.

Syftet med att genomföra liknande tillsyn i många kommuner samtidigt och att rapportera resultaten till Kemikalieinspektionen har varit att få enhetliga bedömningar och ett bra underlag för fortsatt tillsyn hos tillverkare och importörer.

Kampanjens genomförande

I Stockholm finns ett stort antal butiker som överlåter kemiska produkter. I denna kampanj har ett urval av butiker, totalt 40 stycken, med delvis olika sortiment besökts; färghandlare, byggvaruhus, hobbybutiker och bensinstationer.

Utgångspunkten för tillsynen har varit de uppgifter som går att utläsa av överlåtelsemärkningen. En produkt som klassificerats i en eller flera faroklasser med olika risk- och skyddsfraser ska också ges en konsekvent märkning, tex. förses med en viss farosymbol. Märkningen måste finnas på svenska. Klassificeringen och märkning visar också om produkten ska uppfylla vissa krav som att ha kännbar varningsmärkning eller en barnskyddande förslutning. I denna kampanj har vi inte gjort bedömningar märkningens riktighet i förhållande till produktens innehåll .

Tillsynsområdet är komplicerat både vad gäller lagstiftning och bedömningar. Det ställer stora krav på samordning och gemensamma bedömningar för att åstadkomma en rättvis och lika behandling av alla verksamhetsutövare. Kemikalieinspektionen hade i detta projekt tagit fram både checklistor, informationsmaterial och mallar för inrapportering. De hade också en projekthemsida där man under kampanjens gång kunde ställa frågor. Varje produkt med någon anmärkning har dokumenterats, fotograferats och rapporterats in till Kemikalieinspektionen.

En fördel har varit att flera kommuner i landet, ungefär samtidigt, gjort liknade tillsynskampanjer. Det har sannolikt medfört bedömningarna blivit mera enhetliga och att återkopplingen till tillverkare och leverantörer blivit tydligare.

I Stockholms stad besöktes ett urval av butiker inom kategorierna; färghandlare, byggvaruhus, hobbybutiker och bensinstationer. För att kampanjen skulle kunna genomföras inom en begränsad tid krävdes det att flera inspektörer deltog.

Före besöken skickades ett brev till berörda företag med information om kampanjen och en länkar till ytterligare information på Kemikalieinspektionens hemsida. Vid tillsynsbesöket, som oftast gjordes av två inspektörer, bedömdes butikens sortiment av märkningspliktiga produkter. De brister som förekom antecknades och dokumenterades genom fotografering. Vi talade också om för butiksinnehavaren vilka brister vi funnit och de ombads plocka bort felaktiga produkter från hyllorna. Varje butik fick sedan ett tillsynsprotokoll som tog upp samtliga anmärkningar som noterats vid besöket. Företagen uppmanades att åtgärda bristerna.

Förvaltningen har sedan gjort en bedömning av vilka anmärkningar som kan leda till beslut om miljöstraffavgift. Till dessa butiker har vi skickat en underrättelse där förvaltningens motivering till beslut om miljöstraffavgift redovisats. Verksamhetsutövarna har då givits möjlighet att, inom tre veckor, inkomma med synpunkter. Beslut om miljöstraffavgift kommer att fattas sedan yttrandetiden gått ut . Besluten kan överklagas. Åtalsanmälningar kommer att göras i de fall där miljöstraffavgift avseende kännbar varningsmärkning eller barnskyddande förslutning beslutas.

Tillsynstiden debiteras varje verksamhetsutövare efter avslutad handläggning. Information om avgift gavs i det brev som skickades ut inför tillsynsbesöket.

Resultat

Sammanlagt hittades brister i märkningen på ett 70-tal produkter. Den brist som var vanligast förekommande att produkter saknade kännbar varningsmärkning. Av 40 besökta företag fick 23 företag någon form av anmärkning. En del brister är sådana som kan leda till att miljöstraffavgift döms ut. Hos många företag fanns flera produkter med brister. Samma produkt kunde också ha fler brister.

Barnskyddande förslutning

Vissa typer av produkter ska förses med barnskyddande förslutning. Vi hittade relativt få produkter som helt saknade barnskyddande förslutning. Däremot var det ganska vanligt att förpackningarna vid leverans till butiken inte hade fungerande barnskyddande förslutningar. När skruvkorken dras åt en gång aktiveras dock den barnskyddande förslutningen. Företagen uppmanades att kontrollera detta innan förpackningarna ställs ut på hyllorna och att kontakta leverantörerna för att de ska kunna åtgärda problemet.

Kännbar varningsmärkning

Vissa typer av produkter ska ha kännbar varningsmärkning. En del produkter saknade helt kännbar varningsmärkning medan andra märkningar var otydliga. Det förekom också att produkter hade kännbar märkning på den yttre förpackningen men inte på själva produkten. När en produkt består av flera delar ska varje del vara korrekt märkt. Här förekom det att den kännbara varningsmärkningen saknades på vissa delförpackningar. Det förekom också att produkter för vilka kännbar märkning inte krävdes ändå hade det.

Föreskriven svensk varningstext

Alla hälso- eller miljöfarliga produkter ska ha varningsmärkning på svenska. Vissa produkter var helt eller delvis märkta på ett annat språk.

Tillstånd

Verksamhetsutövare som överlåter särskilt farliga kemiska produkter, tex. produkter med dödskallemärkning, ska ha ett särskilt tillstånd. Verksamhetsutövaren ska också föra anteckningar om försäljningen av dessa produkter. I de besökta butikerna förekom försäljning av tillståndspliktiga produkter endast i två butiker, i ett av fallen saknades tillstånd för sådan överlåtelse.

Förvaring

Produkter som är klassificerade som hälsoskadliga ska förvaras svåråtkomligt för små barn och avskilda från produkter avsedda att förtäras. Det är ofta svårt att bedöma vad som är svåråtkomligt för barn och ibland kan det vara förenat med större risker om produkterna placerats högt. Några butiker förvarade en del produkter i speciella skåp. Förvaring tillsammans med livsmedel förekom inte i det urval av butiker vi besökte. En diskussion fördes med butiksinnehavarna om placeringen men några allvarliga och uppenbara brister i förvaringen konstaterades inte.

Säkerhetsdatablad

Butiker som erbjuder eller säljer produkter som är hälso- eller miljöskadliga ska kunna förse de yrkesmässiga användarna med säkerhetsdatablad för produkten. Vid inspektionerna kontrollerades att butikerna kunde tillhandahålla säkerhetsdatablad. Alla butikerna uppgav att de kunde ta fram säkerhetsdatablad via nätet. Ingen värdering av själva säkerhetsdatabladet gjordes.

Övriga noterade brister

Viktiga delar i märkningen som farobeteckning och risk- och skyddsfraser kunde saknas.

Vissa produkter var märkta med gamla symboler eller farobeteckningar.

Det förekom också att produkter hade inkonsekvent märkning t.ex. en farobeteckning som inte stämde överens med farosymbolen eller märkning som inte stämde överens med innehållet i produkten. En del produkter har ”för säkerhets skull” fått en strängare märkning än vad innehållet egentligen kräver (övermärkning). Detta resulterar i att märkningen ger sken av att produkten är farligare än den är.

I vissa fall stämde inte uppgifterna i säkerhetsdatabladet överens med märkningen som fanns på förpackningen. Samma produkt i förpackningar av olika storlek kunde ibland ha olika märkning. Adressuppgifter saknades på vissa produkter.

I tabellen nedan presenteras fördelningen mellan de förekommande bristerna.

Typ av brist	Antal produkter
Produkten saknar kännbar varningsmärkning	52
Produkten saknar barnskyddande förslutning	9
Produkten saknar märkning på svenska	13
Saluförde produkter utan tillstånd	1

Miljösanktionsavgift

Underrättelse om miljösanktionsavgift har skickats till 16 av de besökta företagen.

Enligt bilagan till förordningen om miljösanktionsavgift ska miljösanktionsavgift betalas av näringsidkare som vid bedrivande av verksamhet

- erbjuder eller säljer kemiska produkter i behållare som saknar föreskriven barnskyddande förslutning (5 000kr)
- erbjuder eller säljer kemiska produkter i behållare som saknar föreskriven kännbar varningsmärkning (5 000kr)
- erbjuder eller säljer en hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter utan att förpackningen är märkt på svenska med föreskriven risk- och skyddsinformation (5 000kr)

Förvaltningen har valt att endast ta upp ”klara fall” för utdömande av miljösanktionsavgift. Vi har alltså inte gjort någon kvalitetsbedömning av kännbar varningsmärkning eller barnskyddande förslutning utan bara tagit upp fall där de helt saknas.

Diskussion

Sedan kemikaliekampanjerna 2003 och 2006 har anmärkningarna vad gäller förpackningar som saknar barnskyddande förslutningar minskat något. Enligt giftinformationscentralens statistik har antalet samtal på grund av att barn får i sig petroleumprodukter eller frätande produkter minskat sedan 2003. Problemet med att förpackningar inte är aktiverade vid leverans till butik tycks ha ökat i omfattning. Detta är problem också för butikerna som får läckande flaskor i hyllorna.

Det vanligaste felet är fortfarande avsaknad av taktill märkning. Det verkar som denna märkning inte ”tas på allvar” på samma sätt. Ibland kan förklaringen vara att en förpackning med inpräglade trianglar när den ”tagit slut” har ersatts med en annan utan trianglar. Ibland förser leverantörerna butikerna med lösa etiketter som butiken glömmer klistra dit. Övermärkning kan också förekomma genom att man för ”säkerhets skull” klassificerar produkten i en högre faroklass, t ex andreaskors hälsoskadlig trots att det inte finns grund för det. Taktill märkning förekommer ofta även på produkter där det inte är ett krav.

Endast två av de besökta butikerna sålde produkter som kräver tillstånd. Flera butiker uppgav att de hade tillhandahållit sådana produkter tidigare men då efterfrågan var så liten ansåg de inte att de var värt det merarbete det innebär att saluföra en sådan produkt.

En del butiker hade gjort en genomgång av produkterna i sortimentet innan förvaltningens besök. Felaktigt märkta produkter hade plockats bort och en del hade också kontaktat leverantörerna. De handlare som fick anmärkningar uppgav också att de skulle kontakta leverantörerna för att påpeka bristerna.

Kunskapsnivån hos detaljisterna varierade mycket. Reglerna är dock så komplicerade att handlarna bör kunna lita på att produkterna är korrekt märkta vid leverans. Det är också en synpunkt som ofta framförs.

Trots att den nya märkningen får användas från den 20 januari 2009 fann vi dem endast på någon enstaka produkt. De nuvarande bestämmelserna kommer att gälla parallellt med de nya till 2015. Många butiker tycker att de är ett problem att reglerna ändras när de precis lyckats börja lära sig de gamla.

Miljösanktionsavgift

En underrättelse om miljösanktionsavgift har skickats till berörda företag men beslut om avgiften har ännu inte skickats ut till alla företag. Vi vet därför inte hur många överklaganden vi kommer att få in. Vi har dock fått en in del synpunkter dels med yttranden vid underrättelsen och dels i samband med inspektionerna.

Sedan föregående kampanj har miljösanktionsavgifterna sänkts från 15000 till 5000 kr. Men butikerna har fortfarande synpunkter på att avgifterna är höga. Många tycker att det borde vara leverantörernas ansvar helt och hållet. Att nivån på avgiften är den samma tillverkare och leverantör uppfattas som orättvist. Dessutom tycker man att det är märkligt att en och samma produkt kan ge två sanktionsavgifter medan man kan ha hur många produkter som helst som tex. saknar kännbar varningsmärkning men bara får en sanktionsavgift.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ingen möjlighet att bedöma storleken på avgiften utan är skyldig att påföra avgiften i de fall man konstaterat överträdelse. Ett ansvar för överlåtelse finns i alla led men det skulle vara rimligt att tillverkare, leverantör och detaljister beläggs med olika avgifter. Här anser förvaltningen att det behövs en översyn av regelverket.

Sedan förra kampanjen har en del bestämmelser ändrats, begreppet ”överlåtelse” har ersatts med ”erbjuder och säljer” även för märkning på svenska vilket innebär att en överlåtelse inte längre behöver konstateras.

Arbetsätt

I denna kampanj besöktes endast ett urval av de verksamheter som säljer kemiska produkter. En fördel har varit att kampanjen genomförs i många kommuner samtidigt. Vilket ger ett bra underlag för att sedan bedriva tillsyn på leverantörerna.

Kemikalieinspektionen tillhandahöll både material och tillsynsvägledning det gjorde att denna kampanj kunde genomföras inom en begränsad tid och att den gav en rättvisare behandling av verksamhetsutövarna. Samarbete med Kemikalieinspektionen gör också att vi har lättare att motivera våra tillsynsbesök.

Trots detta kräver denna typ av tillsynsinsatser mycket samordning för att säkerställa att gemensamma ställningstaganden görs. Det administrativa arbetet kring utdömmande av miljöskaktionsavgifter är tidskrävande. Den rapporteringen som gjordes till Kemikalieinspektionen var också tidskrävande.

Dokumentation av felaktiga etiketter, med digitalkamera, är värdefullt i det efterföljande arbetet med bedömningar och sanktionsavgifter.

Slutsatser

- Sedan föregående kampanjer har det skett en förbättring framför allt vad gäller förpackningar som ska ha barnskyddande förslutningar.
- Den vanligaste bristen är fortfarande avsaknad av taktil märkning.
- Kunskapen om och förståelsen för regelverket har ökat, främst i de butiker som tidigare besökts var kunskapen bättre. Det är dock komplicerade regler och trots att kunskapen finns är det lätt att någon produkt ändå ”slinker” förbi.
- Svåröverskådliga regler gör att butikerna i praktiken måste kunna lita på att produkterna är korrekt märkta vid leverans. Ur resurssynpunkt är det effektivast att satsa större resurser på tillsynen av dessa.
- Många butiker hade inför förvaltningens besök gått igenom sitt sortiment och plockat bort felaktigt märkta produkter. De kontaktade sina leverantörer både innan besöket och efter att de fått anmärkningar.
- Förenklingar i lagstiftningen genom att ”överlåtelse” ersatts med ”erbjuder och säljer” har underlättat tillsynen.
- En sänkning av miljöskaktionsavgiftens storlek har gjorts men en differentiering av miljöskaktionsavgifterna med avseende på var i hanteringsledet bristen uppmärksammas bör göras. Förslagsvis bör avgiften för detaljister vara lägre än för tillverkare och leverantörer.
- Ett onödigt komplicerat regelverk gör att respekten för lagstiftningen minskar och risken för övermärkning av produkter ökar.
- En fördel har varit att kampanjen genomförts i många kommuner samtidigt och att den gjorts i samarbete med Kemikalieinspektionen. Det gör att vi har haft lättare kan motivera våra tillsynsbesök.
- Vi har fått en bra tillsynsvägledning från Kemikalieinspektionen både vad gäller material och vid bedömningar. Detta bidrar till att man får en rättvisare behandling av verksamhetsutövarna.

Bilaga 1. Information till butiker som säljer kemiska produkter.

Bilaga 2. Checklistor

Bilaga 3. Exempel på tillsynsprotokoll

Bilaga 4. Exempel på skrivelse, miljöskaktionsavgift

LISTA ÖVER BESÖKTA FÖRETAG

K-RAUTA
Bygghuset AB
BYGG max
Sverag Byggmaterial AB
Södermalms Trävaru AB
Byggma Spånga
Nordström & Co Trävaror
Ekesiö
XL-BYGG
Kreatima
Colorama Vasastan
Colorama Wirströms järn&färg
Colorama
Bojens Färghandel, AB
ABC Färgekonomi AB
Colorama Kungsh.färgbutik
Stockholms Färgcenter
Alcro- Beckers Yrkesbutiker
Alcro- Beckers Yrkesbutiker
Alcro- Beckers Yrkesbutiker
John Wall AB
Järnia Karlaplan
Järnia Kungsholmen
Måleributiken i Alvik
Farsta Färg AB
Målarmästarn's färgbutik
Liwa Colur Center
Shell
OK
Preem
Statoil
Kristall Coatings AB
Bil & MarinTextil Östersjökompaniet
SeaSea Båttillbehör AB
Captains
Kuntze & Co AB
Hjertmans, Bromma AB
Wentzels Hobby, AB
Highlights grafitti konstnärsmat.
Panduro Hobby AB

Smältv. 8-10, 168 67 BROMMA
Björnnäsv. 23, 113 47 STOCKHOLM
Linta Gårdsväg 5 168 74 BROMMA
Konsumentvägen 9, 125 30 ÄLVSJÖ
Älvkällev. 4, ÅRSTA
Bromstensvägen 130, 163 43 SPÅNGA
Lövholmsv.11 Box 47053,10074 STOCKHOLM
Karlsbodavägen 14-16, 16867 BROMMA
Packstensgränd 25, 162 50 VÄLLINGBY
Sveav. 42, 103 69 STOCKHOLM
Karlbergsvägen 46, 113 37 STOCKHOLM
Folkkungag. 54, 116 22 STOCKHOLM
Roslagsgatan 11, 113 55 STOCKHOLM
Norrullsg. 61, 113 45 STOCKHOLM
Birger Jarlsg. 65, 113 56 STOCKHOLM
Hantverkarg. 52 112 31 STOCKHOLM
Tomtebog. 14 , 113 38 STOCKHOLM
Saltmätargatan 9, 113 59 STOCKHOLM
Johannesfredsv. 10-12, 168 69 BROMMA
Vretenborgsv. 23, 126 30 HÄGERSTEN
Regeringsgatan 44, 115 56 STOCKHOLM
Karlplan 7, 114 60 STOCKHOLM
Flemingg. 75, 112 33 STOCKHOLM
Drottningholmsv. 175, Box 110033, 16111
Karlandaplan 9, 123 47 FARSTA
Sockenvägen 368, 122 63 ENSKEDE
Textilg. 43, 120 30 STOCKHOLM

Kontrollvägen 11 HÄGERSTEN
S:t Göransg. 80113 28 STOCKHOLM
Erstag. 22, 116 36 STOCKHOLM
Kommendörsg. 26114 48 STOCKHOLM
Västbergav. 19, 126 30 HÄGERSTEN
Voltav. 15 168 69 BROMMA
Regeringsg. 25, Box 16118, 10323 STOCKHOLM
St.Eriksgatan 64, Box 4093, 102 62
Kungsgatan 34, 111 35 STOCKHOLM

ANMÄRKNINGAR SOM FÖRANLETT UNDERRÄTTELSE OM MILJÖSANKTIONSAVGIFT

Detta är en sammanställning över anmärkningar som gjorts i de butiker som sedan har fått en underrättelse om miljöstraffavgift på grund av att de sålt produkter som inte varit rätt märkta. Anmärkningar kan ha gjorts på ytterligare några produkter. I de allra flesta fall har inte leverantören levererat produkten med korrekt märkning. En del av de övriga butiker vi besökt kan också ha fått anmärkningar men där de var av det slaget att miljöstraffavgift inte ska tas ut. Dessutom har en del tveksamma fall endast rapporterats till Kemikalieinspektionen för vidare handläggning.

Vid inspektionen kontrollerades ett urval av de produkter som såldes i butikerna. I tabellform redovisas de kemiska produkter som hade felaktig märkning.

Butiken upplystes om att produkterna inte fick säljas förrän bristerna åtgärdats. De uppmanades att plocka bort de aktuella produkterna från hyllorna eller att se till att de är försedda med korrekt märkning innan de säljs. De uppmanades också att ta kontakt med leverantören för att påpeka bristerna och att själva, rutinmässigt, kontrollera att de produkter som tas in har en korrekt märkning.

Miljöstraffavgift kan dömas ut för en överträdelse av varje typ det vill säga en avgift för avsaknad av kännbar varningsmärkning, en avgift för avsaknad av barnskyddande förslutning och en avgift för avsaknad av svensk märkning.

Produkter med felaktig märkning ,ABC färgekonomi

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Marine epoxy	Henkel Norden AB	4	Saknar taktill märkning
Textil waterproof	International Färg AB	6	Saknar taktill märkning
Interiör och Parkett	Le Tonkinois	4	Saknar taktill märkning
3M Anti Slip Coating	3M Svenska AB	5	Saknar taktill märkning

De barnsäkra förslutningarna på produkt Lacknafta, Mineralterpentin från Färghandelskompaniet och Lacknafta från DecoMax var inte aktiverade vid leverans till butiken. Den barnsäkra förslutningen aktiveras när de dras åt. Innan produkter som har barnskyddande förslutning ställs ut i butiken bör de kontrolleras.

Produkt med felaktig märkning, Måleributiken i Alvik

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Ljunga Lasyrolja 11	Ljungadals Färg AB	17	Saknade kännbar varningsmärkning

Produkter med felaktig märkning ,Highlight grafitti

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Montana Black NC formula	Montana cans	Ca 100	Saknar kännbar varningsmärkning
Montana Pocket	Montana cans	Ca 50	Saknar kännbar varningsmärkning och är inte märkt på svenska
Grog full proof ink och	Grog Ink	6	Saknar svensk märkning
Grog full metall paint	Grog Ink	5	Saknar svensk märkning
Montana Fluid	Montana cans	2	Saknar kännbar varningsmärkning och är inte märkt på svenska
On the run (250 ml) OTR 400	ON THE RUN	6	Saknar svensk märkning

Produkter med felaktig märkning , **Sea Sea**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Marine epoxy	Henkel	8	Burken saknar taktil märkning
Teak Cleaning	Hempel	2	Saknar taktil märkning

I övrigt konstaterades att en 5 liters förpackning kontaktlim från Sika innehåller toluen. Limmer som innehåller mer än 0,1 viktsprocent toluen får inte säljas. Produkten Lysfotogen hade en barnskyddande förslutning som inte var aktiverad vid leverans till butiken. Innan produkter som har barnskyddande förslutningar ställs ut i butiken bör de kontrolleras.

Produkter med felaktig märkning , **Sverag Byggmaterial**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Dibenzoil peroxid	Stenteknik		Saknar märkning på svenska
Billy stenlim	Stenteknik	18	Saknar kännbar varningsmärkning
Dura Seal	Dura Coat AB	5	Saknar kännbar varningsmärkning

De barnsäkra förslutningarna på produkten Grunda Lacknaffa var inte aktiverade vid leverans till butiken. Den barnsäkra förslutningen aktiveras när de dras åt. Innan produkter som har barnskyddande förslutning ställs ut i butiken bör de kontrolleras.

Produkter med felaktig märkning , **Panduro Hobby**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Fragonard odourless mineral spirit	Pebeo	7	Saknade märkning på svenska.
Rectified Turpentine	Pebeo	8	Saknade märkning på svenska.

Produkter med felaktig märkning , **Bygghuset**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Klinkerolja	Maxit	4	Saknade barnskyddande förslutning.
Hammarlack Porfyrsvart 0,5L	Beckers Sverige	4	Saknade kännbar varningsmärkning.
Fasadtvätt Yunik	DAY-system as	6	Saknade barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning.

Beckers färgborttagning 0,5L har kännbar varningsmärkning som är otillräcklig. (Triangeln skall vara upphöjd minst 0,2 mm).

Vissa av de barnsäkra förslutningarna på Ade Kema Lampolja samt Herdins underhållsolja var inte aktiverade vid leverans till butiken. Den barnsäkra förslutningen aktiveras när de dras åt. Innan produkter som har barnskyddande förslutning ställs ut i butiken bör de kontrolleras.

Produkter med felaktig märkning , **Bil & Marin Textil Östersjökompaniet**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
----------------	----------------------	-------------	------------

Gel-Coat Rens Ship Shape	Asperö Handels AB	2	Saknade kännbar varningsmärkning.
Superoxi, Aktivator och Pulver Super Shape	-	1	Saknade kännbar varningsmärkning. (Produkten saknade också uppgift om tillverkare/importör.)

Produkter med felaktig märkning, **Bojens Färghandel**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Gammeldags Trälut 1L	Welin & Co AB	1	Saknade barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning.
Gammeldags Trälut 2,5L	Welin & Co AB	3	Saknade barnskyddande förslutning. En av tre saknade även kännbar varningsmärkning.
Lefant TF Tunnskikts- båtbottenfärg	Lefant AB	3	Saknade kännbar varningsmärkning.
VG 64 Yacht & Boat Varnish	Segelshoppen AB	2	Saknade kännbar varningsmärkning.

Produkter med felaktig märkning , **Colorama Vasastan**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Nitor Back to mocca	Nitor	5	Saknade kännbar varningsmärkning.
Koboltblått Nr 28 60g	Alfort & Cronholm grosshandel AB	7	Saknade kännbar varningsmärkning.

Produkter med felaktig märkning, **Kreatima.**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
A-Te Ljusstopp, 100 ml	Joel Svensson Vaxfabrik	2 av 2	Saknade barnskyddande förslutning.
Dow Corning Silastic 81 Härdare	GA Lindberg, ChemTech	1 av 1	Saknade barnskyddande förslutning.
Humbrol Enamel Thinners	Colart Sweden	9 av 9	Saknade kännbar varningsmärkning (taktill märkning).
Assiette A Dorer Lefranc	Colart Sweden	2 av 2	Saknade svensk märkning.
Ljunga Lasyrolja	Ljungdals Färg AB	7 av 7	Saknade kännbar varningsmärkning (taktill märkning).
Dammar Varnish	Colart Sweden	2 av 2	Saknade svensk märkning.

Produkt med felaktig märkning, **Järnia Karlaplan**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Kinesisk Träolja	Auson AB. Kungsbacka	3 av 3	Saknar kännbar varningsmärkning (taktill märkning).

Produkter med felaktig märkning, **Liwa Color Center**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Liwa Olja, Färglös	Liwa Färg AB		klassificerad som hälsoskadlig men saknar kännbar varningsmärkning.
Fasadvätt Proffs	BioKleen AB		klassificerad som frätande men saknar både barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning.

I övrigt konstaterades följande att färgsprayerna Colour Works Colourspray i kulören Forest Green och Colour Works Fluor var märkta med farosymbolen Andreaskors men saknade farobeteckning.

Produkt med felaktig märkning, **ByggMax**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
Lacknafta, 5liter	GGM Plast AB		klassificerad som hälsoskadlig men saknar kännbar märkning.

Produkter med felaktig märkning, **Wentzel Hobby**

Produkt (namn)	Tillverkare/Importör	Antal varor	Anmärkning
O'Donnell Racing Fuel, 1Gallon	Uppgifter om svensk leverantör eller importör saknades.	2	Produkten var märkt med dödskalle symbol på engelska men saknar erforderlig svensk märkning. Dessutom saknades uppgifter om svensk leverantör/importör och försäljningsstället på produkten.
Daytona Competition fuel, 2,5 l	Racecar Hobby AB Sprängarvägen 14 132 38 Saltsjö-Boo	3	Produkten är klassificerad som giftig men saknar erforderlig svensk märkning. Dessutom saknas uppgifter om försäljningsstället på produkten.
Contacta Proffesional, flytande plastlim av märket Revell	Scanditoy AB Box 305 201 23	13	Produkten är klassificerad som hälsoskadlig men saknar kännbar varningsmärkning. Dessutom saknas uppgifter om svensk leverantör/importör på förpackningarna
Enamel Thinners 30ml, av märket Humbrol	ColArt Sweden AB	12	Produkten är klassificerad som hälsoskadlig men saknar kännbar varningsmärkning.

Produkten Enamel lackfärg av märket Humbrol och sprayburk Tamira Color, båda i olika kulörer, var märkt med en gammal farosymbol "Läs varningstexten". Produkten Model master Metalizer, 15ml, var märkt med farosymbolen andreaskors men saknade farobeteckningen "irriterande" eller "hälsoskadlig".

Produkter med felaktig märkning, **Hjertmans**

Produkt	Tillverkare	Farokod	Taktill märkning ska finnas	Barnsäker förslutning
Geldshield 200	International	Hälsoskadlig	Saknas	Ja
Lefant Marin Line Multi förtunning	Lotre`c	Hälsoskadlig	Saknas	Ja
Hempel Light Primer	Hempel Sverige AB	Hälsoskadlig	Saknas	Ja

Hempel Teak Colour Restorer	Hempel Sverige AB	Hälsoskadlig	Saknas	Ja
Polyesterplast Topcoat	Nordfarbo	Hälsoskadlig	Saknas	Ja
Watertite spackel	International	Frätande	Saknas	Ja
Bättringsfärg	Färgproffsen AB	Hälsoskadlig	Saknas	Ja
Epifanes Penselförtunning	Epifanes Sverige	Hälsoskadlig	Saknas	Ja